

Tot ea...

BECOMING

MERYL STREEP

Michael Schulman

Traducere din engleză de
Anca Bărbulescu

**VICTORIA
BOOKS**

CUPRINS

Prolog	11
1. Mary	21
2. Julie	43
3. Constance	77
4. Isabella	125
5. Fredo	163
6. Linda	195
7. Joanna	243
Personaje secundare	307
Mulțumiri	315
Note	317

rolul unei tinere mame care are îndrăzneala de a-și abandona soțul și copilul, pentru a se întoarce mai târziu și a cere custodia. La un anume nivel, filmul a fost un argument reacționar împotriva libertăților feminine. Dar Streep a insistat să facă din Joanna Kramer nu o femeie-dragon, ci una complexă, cu dorințe și îndoieli justificate, iar astfel aproape că a deturnat filmul de la ideea inițială.

„Femeile”, a spus ea, „joacă mai bine decât bărbații. De ce? Fiindcă trebuie. Dacă a reuși să convingi pe cineva mai mare decât tine de ceva ce nu vrea să știe e o aptitudine care ține de supraviețuire, tot așa au supraviețuit femeile de milenii. A te prefăca nu înseamnă doar a juca un rol. A te prefăca ține de o posibilitate imaginată. A te prefăca sau a juca este o aptitudine foarte folositoare în viață, pe care o folosim tot timpul. Nu vrem să-și dea seama cineva de lucrurile pe care le facem, dar tot face parte din adaptarea speciei noastre. Ne preschimbăm ca să ne potrivim cu exigențele vremurilor în care trăim.”¹²

Anii care au preschimbato pe Meryl Streep dintr-o majoretă fermecătoare în celebritatea de neoprit din *Iubita locotenentului francez* și *Alegerea Sophiei* nu au fost lipsiți de exigențele care au transformat și America, și femeile, și filmele. Povestea ascensiunii ei este și povestea bărbaților care au încercat s-o modeleze, s-o iubească sau s-o pună pe un pedestal. Cei mai mulți nu au reușit. Avea să devină o stea (ceva ce niciodată nu fusese printre prioritățile ei în viață) în felul ei, fără să accepte să-i deschidă calea altceva decât propriul talent și o încredere în sine nepământeană. Cum îi scria unui fost iubit în primul an de facultate: „Am ajuns în pragul a ceva foarte înspăimântător și foarte frumos”.¹³

1

Mary

În prima sâmbătă din noiembrie, corpul de elevi de la liceul Bernards s-a adunat să officieze un rit sacru.¹⁴ Festivalul foștilor absolvenți: ratificarea unei ierarhii adolescente în care fiecare poziție se câștiga cu greu. Pe un teren de fotbal american de un verde crud, din spatele unei biserici metodiste, membrii echipei Bernards Mountaineers, despre care toată lumea știa că nu au nicio șansă, își înfruntau rivalii din Dunellen, un oraș din New Jersey care nu se deosebea prea tare de al lor. La pauză, jucătorii au ieșit de pe teren. După aceea, a venit momentul încoronării reginei absolvenților pentru anul 1966.

Toată lumea din școală știa cine avea să câștige, o tânără blondă, cu ochi albaștri, care stătea la numărul 21 pe Old Fort Road. Era genul de fată care părea să le aibă pe toate: deșteaptă, atrăgătoare, cu prieten din echipa de fotbal. O văzuseră în echipa de majorete. Și la cor. Și în piesele școlii – întotdeauna primea rolul principal. Când președintele consiliului elevilor, purtător de papion, a condus-o pe teren, ochii întregului Bernardsville au poposit pe fața ei limpede, neobișnuită.

Era frumoasă. Știa toată lumea, mai puțin ea. Piele de alabastru. Pomeți înalți, statuari, ca ciopliți cu

dalta. Ochii umbriți, puțin apropiați. Păr ca mătasea porumbului. Nasul atât de lung și de ascuțit încât era un eveniment în sine.

Nu era nici pe departe suficient de drăguță ca să ajungă stea de cinema, sau așa credea ea. Stelele de cinema erau copilăroase, voluptuoase sau reținute. Erau Audrey Hepburn, Ann-Margret sau Jane Fonda. Stelele de cinema erau drăguțe. Iar ea, oricâți băieți se certaseră între ei pentru afecțiunea ei, nu era drăguță, își spunea ea. Cu așa nas, n-avea cum să fie.

Pauline Kael avea s-o descrie astfel: „Streep are atracția blondă, cu ochi limpezi, a unei valkirii – nasul puțin mai lung îi dă feței o distincție care o duce din clasa drăguță în cea a frumuseții adevărate”.¹⁵ Nu contează că tot Kael avea să-i devină cea mai înverșunată critică. Avea dreptate: Meryl Streep nu era drăguță. Era altceva. Ceva mai interesant, sau cel puțin mai greu de categorisit. Când ridica o sprânceană sau colțul gurii, putea deveni oricine: aristocrată, cerșetore, iubită, clown. Putea fi nordică, engleză sau slavă. Deocamdată, voia să fie americană get-beget.

Regina balului absolvenților din anul dinainte, June Reeves, se întorsese de la facultate ca să-și îndeplinească ultima datorie: să așeze o diademă scânteietoare pe capul succesoarei. Regina nou-încoronată s-a urcat într-un car triumfal împodobit cu flori, flancată de curtea ei de la bal: Joan Bocchino, Ann Buonopane, Ann Miller și Peggy Finn, toate cu părul înfiorat și flori prinse la încheietură. Cât a durat traversarea câmpului, a făcut cu mâna spre mulțime și a zâmbit, arătând o mână albă. Muncise din greu ca să devină regină, se dichisise, se peroxidase și se transformase în persoana care era hotărâtă să fie.

Niciunul dintre supușii ei nu știa cât de nepotrivită se simțea pentru rolul pe care-l primise. Ei vedeau jocul actoresc, până la ultimul fir de păr auriu de pe cap. Până și chicotitul îi era construit: îl exersase, îl făcuse ușor și grațios, cum le place băieților. N-ar fi zis că era vorba de actorie, dar asta era. Cu o hărnicie neabătută,

își petrecuse anii de liceu cufundată într-un rol. Dar, oricât de bine s-ar fi priceput să-l joace, rămâneau unele fisuri pe fațadă. Nu arăta ca femeile pe care le vedea în reviste, era puțin altfel. Pe cei prezenți îi păcălise, sau măcar pe cei mai mulți. Fetele o citeau dintr-o privire.

Cât a făcut cu mâna mulțimii, a rămas „în personaj”. Era plăcut să fii venerată, dar se simțea, poate, puțin singură. Pe carul triumfal, era ca pe un plan numai al ei, cu câțiva centimetri mai aproape de cerul de noiembrie decât toți cei care se presupunea că i-ar fi fost semeni. Dacă ar fi putut să i se alăture June, Peggy sau cea mai bună prietenă a ei, Sue – dar nu putea fi decât o regină, iar sarcina ei era să fie cea mai bună. Poate pentru prima dată și, în mod sigur, nu pentru ultima, Meryl Streep învăța că perfecțiunea poate fi o închisoare.

Avea 16 ani.

În curând avea să descopere că nu frumusețea, ci transformarea era punctul ei forte. Îl avusese de la început. I se poate spune „zonă”. I se poate spune „biserică”. Era un loc în care fusese înainte să știe cum să-l descrie, deși niciodată nu aflase exact cum s-o facă.

„Aveam 6 ani și îmi puneam furoul mamei pe cap; mă pregăteam s-o joc pe Fecioara Maria, la noi în sufragerie. În timp ce-mi înfășam păpușa Betsy Wetsy, mă simțeam liniștită, sfântă chiar, iar fața mea transfigurată și atitudinea foarte diferită, surprinse de tata pe film Super-8, i-au atras în transă și pe frații mei mai mici – Harry, de patru ani, care-l juca pe Iosif, și Dana, de doi ani, care era unul din animalele din jurul ieslei. Intensitatea concentrării mele pur și simplu i-a atras în mica scenă a Nașterii, acolo unde tehnica mea obișnuită pentru a obține ce voiam de la ei, țipatul, n-ar fi reușit niciodată.”¹⁶

Asta se întâmpla la 6 ani. Iar la nouă:

„Îmi amintesc cum am luat creionul pentru sprâncene al mamei și mi-am desenat cu grijă linii pe toată fața, o copie a ridurilor pe care le memorasem de pe fața bunicii, pe care o adoram. Am rugat-o pe mama să-mi facă o poză

și când mă uit la ea acum, bineînțeles, semăn cu mine cea de acum și cu bunica pe atunci. Dar chiar îmi amintesc, până în oase, cum a fost posibil să mă simt, în ziua aceea, de vârsta ei. M-am cocârjat, mă simțeam ca apăsată de o greutate, dar într-un fel veselă. Mă simțeam ca ea”.¹⁷

Fecioara Maria ca prim rol a fost ceva firesc: Meryl venea dintr-un lung șir de femei pe nume Mary. Mama ei era Mary Wolf Wilkinson, iar pe mama ei o chema Mary Agnes, pe scurt Mamie. Când i s-a născut prima fiică lui Mary Wolf, în Summit, New Jersey, pe 22 iunie 1949, a botezat-o Mary Louise. Dar trei Mary într-o singură familie era prea mult, așa că, înainte să învețe să spună cum o cheamă, mama ei începuse să-i spună Meryl.

În copilărie nu știa prea multe despre strămoșii ei. Familia din partea mamei se trăgea din quakeri și își putea urmări genealogia până la Războiul de Independență.¹⁸ Spuneau povești despre cineva din familie care ar fi fost spânzurat în Philadelphia ca hoț de cai. O bunică se luptase cu barurile pe vremea Temperanței. Bunicul ei, Harry Rockafellow Wilkinson, numit de nepoți „Harry Pop”, era un glumeț care dădea mereu din mâini. Când era Meryl mică, bunicii ei din partea mamei încă mai spuneau „thee” și „thou”.

Mary Wolf avea o față lată și blândă și o dispoziție veselă, moștenită de la tatăl ei; mulți ani mai târziu, în rolul Juliei Child, Meryl avea să se inspire din imensa „joie de vivre” a mamei ei.¹⁹ Se născuse în 1915, în Brooklyn. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial fusese director artistic la Bell Labs, iar mai târziu studiasse la Art Students League din New York. Ca majoritatea semenilor ei, și Mary a renunțat la munca din timpul războiului ca să se dedice complet rolului de soție și mamă: genul de femeie pe care voia s-o înfiereze Betty Friedan prin lansarea cărții *The Feminine Mystique*, în 1963. Dar Mary nu suferea de nemulțumirea pe care o observa Friedan la atâtea gospodine, poate fiindcă ea nu-și abandonase

* Formă arhaică pentru „tine” și „tu” (n.t.).

interesele artistice. Cât și-a crescut copiii, a lucrat într-un studio amenajat pe veranda din spate, unde crea, ca artistă comercială, ilustrații pentru publicații și afaceri locale. Dacă ar fi făcut parte din generația ficei ei, poate s-ar fi angajat și și-ar fi clădit o carieră. În situația dată, a rămas implicată în viața din afara familiei, iar venitul în plus nu le-a stricat.

Familia din partea tatei lui Meryl era complet lipsită de exuberanța aceasta. „Streep” era un nume german, deși ea crezuse, ani de-a rândul, că era olandez. Tatăl ei, Harry Streep Jr., fusese singur la părinți. (În familia ei, Harry și Henry erau la fel de abundenți ca Mary.) Poreclit „Buddy”, se născuse la Newark în 1910 și studiasse cu o bursă la Universitatea Brown. După un an, a izbucnit Marea Depresiune și a fost nevoit să plece. A lucrat trei decenii la departamentul de personal al companiei farmaceutice Merck & Co. Sarcinile lui țineau, în mare parte, de angajări și concedieri. Meryl a observat la tatăl lui o anume melancolie, moștenită, poate, de la mama lui, Helena, care fusese instituționalizată pentru depresie clinică. Soțul Helenei, Harry William Streep, era comis-voiajor și o lăsa acasă, singură cu fiul lor, mare parte din timp. La o vârstă mai înaintată, tatăl lui Meryl avea să-și vadă nepotul, pe Henry Wolfe Gummer, la liceu, într-o punere în scenă a piesei *Moartea unui comis-voiajor*, și avea să plângă, spunând „Așa era tata”.

Când își vizita bunicii din partea tatălui în apartamentul lor, Meryl simțea o tristețe care atârna peste toate. Jaluzelele erau coborâte și nu lăseau să intre decât o fâșie de lumină – în contrast puternic cu casa caldă a familiei Wilkinson. Bunica ei refolosea absolut totul. Păstra bucățele de folie de aluminiu și le mototolea într-o bilă, pe care o ținea sub chiuveță și care creștea tot mai mare, spre fascinația lui Meryl.

În entuziasmul postbelic, visul american strălucitor al suburbiilor le era accesibil familiilor ca a ei. S-au mutat, tot în zona centrală a statului New Jersey, odată cu nașterea băieților, mai întâi la Basking Ridge, apoi la Bernardsville.